

VYHODNOCENÍ PRŮZKUMU UŽIVATELSKÝCH POTŘEB

(Akademický rok 2025/2026)

1. ÚVOD A METODIKA ŠETŘENÍ

V průběhu akademického roku 2025/2026 realizovala Vědecká knihovna UJEP komplexní dotazníkové šetření s názvem „Dotazník potřeb studentů“. Hlavním cílem tohoto průzkumu bylo získat zpětnou vazbu od studentů prezenční i kombinované formy studia, zmapovat jejich potřeby v oblasti fyzických i online služeb a identifikovat rezervy v informačním vzdělávání.

Sběr dat probíhal elektronickou formou prostřednictvím univerzitního systému. Dotazník byl plně anonymní. Celkově dotazník kompletně a validně vyplnilo **214 respondentů** napříč všemi 8 fakultami UJEP, což představuje reprezentativní a spolehlivý vzorek pro další plánování rozvoje knihovny.

2. SKLADBA RESPONDENTŮ

Příslušnost respondentů k jednotlivým fakultám UJEP

(Celkem odpovídalo: 214 respondentů)

Fakulta	Absolutně	Relativně (%)
Pedagogická fakulta (PF)	71	33,2 %
Fakulta sociálně ekonomická (FSE)	44	20,6 %
Filozofická fakulta (FF)	32	15,0 %
Přírodovědecká fakulta (PřF)	26	12,1 %
Fakulta zdravotnických studií (FZS)	18	8,4 %

Fakulta	Absolutně	Relativně (%)
Fakulta životního prostředí (FŽP)	12	5,6 %
Fakulta umění a designu (FUD)	7	3,3 %
Fakulta strojního inženýrství (FSI)	4	1,9 %
Celkem	214	100,0 %

Typ a forma studia respondentů

(Celkem odpovídalo: 214 respondentů)

Forma studia:

- **Prezenční forma:** 175 respondentů (81,8 %)
- **Kombinovaná forma:** 39 respondentů (18,2 %)

Složení respondentů odpovídá celkové velikostní struktuře fakult a univerzity. Dominantní zastoupení studentů PF a prezenčního studia zajišťuje základ pro hodnocení denních služeb, zatímco podíl kombinovaných studentů (18,2 %) přináší důležité podněty pro víkendový provoz a online služby.

3. FREKVENCE VYUŽÍVÁNÍ KNIHOVNY A WEBU

Jak často navštěvujete prostory Vědecké knihovny UJEP?

(Celkem odpovídalo: 214 respondentů)

Frekvence návštěvy	Počet	Podíl (%)
Denně	15	7,0 %
Několikrát týdně	70	32,7 %

Frekvence návštěvy	Počet	Podíl (%)
Jednou za měsíc	88	41,1 %
Zřídka / Nikdy	41	19,2 %
Celkem	214	100,0 %

Jak často využíváte webové stránky a online katalog knihovny?

(Celkem odpovídalo: 214 respondentů)

Frekvence využívání webu	Počet	Podíl (%)
Denně	7	3,3 %
Několikrát týdně	47	22,0 %
Jednou za měsíc	102	47,6 %
Zřídka / Nikdy	58	27,1 %
Celkem	214	100,0 %

Fyzické prostory knihovny vykazují vysokou a pravidelnou vytíženost – téměř 40 % respondentů do budovy přichází minimálně několikrát týdně, což potvrzuje nezastupitelnou roli knihovny jako studijního a socializačního centra kampusu. Naopak využívání webových služeb vykazuje spíše nárazový charakter (skoro polovina využívá pouze 1× měsíčně), což souvisí se zkouškovým obdobím a psaním odborných prací. Podíl studentů, kteří online katalog téměř nevyužívají (27,1 %), poukazuje na nutnost intenzivnější propagace a školení v této oblasti.

4. HLAVNÍ DŮVODY NÁVŠTĚVY KNIHOVNY

(Celkem odpovídalo: 214 respondentů, možnost výběru více odpovědí současně)

Důvod návštěvy	Počet	Podíl (%)
Výpůjčky a vrácení knih	174	81,3 %
Klidné studium a příprava	116	54,2 %
Tisk, kopírování, skenování	89	41,6 %
Skupinová práce na projektech	44	20,6 %
Využití počítačů a internetu	36	16,8 %
Relaxace, setkávání a volný čas	21	9,8 %

Výsledky jasně dokládají transformaci Vědecké knihovny UJEP z prosté „půjčovny knih“ na komplexní studijní a pracovní prostor. Zatímco klasické vypůjčení knihy zůstává nejčastějším důvodem (81,3 %), více než polovina studentů (54,2 %) vyhledává knihovnu pro klidné samostudium a necelá polovina (41,6 %) pro technické tiskové služby. Roste také poptávka po prostorách pro kooperaci a týmové projekty (20,6 %).

5. SPOKOJENOST SE SLUŽBAMI KNIHOVNY

(Celkem odpovídalo: 214 respondentů, hodnocení jako ve škole: 1 = nejlepší, 5 = nejhorší)

Hodnocená oblast / služba	1	2	3	4	5	Průměrná známka
Ochota a profesionalita personálu	84,1 %	11,2 %	3,8 %	0,9 %	0,0 %	1,22

Hodnocená oblast / služba	1	2	3	4	5	Průměrná známka
Kvalita fyzického prostředí a studoven	78,5 %	15,4 %	4,7 %	1,4 %	0,0 %	1,29
Klasické výpůjční služby	69,2 %	21,5 %	7,4 %	1,9 %	0,0 %	1,42
Tiskové, kopírovací a skenovací služby	53,3 %	29,9 %	12,1 %	3,8 %	0,9 %	1,69
Nabídka elektronických zdrojů (EIZ)	42,1 %	32,7 %	17,8 %	6,0 %	1,4 %	1,92
Webové stránky a vyhledávací katalog	37,4 %	35,5 %	19,6 %	6,5 %	1,0 %	1,98
Provozní doba (zejména o víkendech)	21,5 %	28,0 %	30,4 %	15,9 %	4,2 %	2,53

Služby knihovny jsou hodnoceny vesměs mimořádně pozitivně. Nejlépe vnímanými aspekty jsou ochota a profesionalita knihovníků (průměrná známka 1,22) a vysoká kvalita fyzického zázemí moderní budovy (1,29). Naopak nejhůře hodnocenou oblastí je nastavení víkendové provozní doby (průměr 2,53), což rezonuje zejména u studentů kombinovaného studia, kteří mají blokovou výuku v pátek a v sobotu. Rezervy jsou patrné také v intuitivnosti vyhledávacího katalogu (průměrná známka 1,98).

6. INFORMAČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ STUDENTŮ

Část dotazníku mapovala také zapojení studentů do stávajících vzdělávacích programů (seminářů a workshopů) a zjišťovala jejich potřeby v oblasti moderních forem výuky a témat pro nadcházející období.

Jak často se účastníte vzdělávacích seminářů a školení knihovny?

(Celkem odpovídalo: 214 respondentů)

Odpověď	Počet	Podíl (%)
Nikdy jsem se neúčastnil(a)	165	77,1 %
Účastním se občas	46	21,5 %
Účastním se pravidelně	1	0,5 %
Nevím / nevyjádřil(a) se	2	0,9 %
Celkem	214	100,0 %

Jaké formáty vzdělávání byste preferovali?

(Celkem odpovídalo: 214 respondentů)

Preferovaný formát	Počet	Podíl (%)
Asynchronní videonávody (krátká videa)	96	44,9 %
Krátké prezenční workshopy (do 45 minut)	60	28,0 %
Online webináře v reálném čase	39	18,2 %

Preferovaný formát	Počet	Podíl (%)
Tištěné / PDF návody a přehledné manuály	19	8,9 %
Celkem	214	100,0 %

O jaká témata školení máte největší zájem?

(Celkem odpovídalo: 214 respondentů, možnost výběru více témat současně)

Téma školení / kurzu	Počet	Podíl (%)
Citační manažery (Citace PRO+) a etika citování	133	62,1 %
Efektivní vyhledávání v licencovaných databázích (EIZ)	103	48,1 %
Formální úprava a struktura závěrečné práce (šablony, styly)	108	50,5 %
Práce s knihovním katalogem a vyhledávání literatury	44	20,6 %

Statistika vzdělávacích aktivit odhaluje velký potenciál pro oslovení dalších skupin studentů: 77,1 % respondentů (165 osob) se doposud žádného školení pořádaného knihovnou nezúčastnilo. To představuje příležitost pro posílení propagace a rozvoj doplňkových forem výuky. Vedle tradičních prezenčních seminářů vyjadřují studenti zájem o větší časovou flexibilitu – plných 44,9 % (96 respondentů) by jako vhodný doplněk přivítalo asynchronní videonávody (krátká, tematická instruktážní videa) a 28,0 % (60 respondentů) by ocenilo kratší, úzce zaměřené workshopy. V obsahu dominuje zájem o citační nástroje (62,1 %) a vyhledávání v licencovaných zdrojích (48,1 %).

7. ANALÝZA SLOVNÍCH PŘIPOMÍNEK

Z celkového počtu 214 respondentů zanechalo dobrovolný slovní komentář 62 studentů. Tyto komentáře byly podrobeny tematické analýze a rozděleny do tří nejčastějších okruhů:

- **Rozšíření víkendové provozní doby (38 připomínek):** Zejména dálkoví studenti z FSE a PF zmiňují, že knihovna je v sobotu otevřená pouze krátce, případně vůbec, což jim znemožňuje klidnou práci během blokové výuky v Ústí nad Labem.

- **Nepřehlednost vyhledávacího katalogu (14 připomínek):** Studenti poukazují na složité vyhledávání a filtrování relevantní vědecké literatury. Katalog je hodnocen jako vizuálně i funkčně zastaralý a málo intuitivní pro začínající studenty.
- **Požadavek na moderní, asynchronní materiály (10 připomínek):** Studenti by ocenili, kdyby návody k databázím (EIZ) a citacím byly k dispozici online ve formě krátkých videoklipů, které si mohou pustit kdykoliv z domova.

Zpracoval: Jiří Mašek, Vědecká knihovna UJEP

Prohlášení o využití AI: Při stylistické úpravě, formální strukturalizaci, jazykové korektuře a technické přípravě této podkladové zprávy byly asistenčně využity služby velkého jazykového modelu Gemini (Google).